

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Art. 4. Vtrum ex consensu poenitentis possit Sacerdos aperire quæ audiuit
in confessione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

DVBIVM.

An ea peccata, quae quis confitetur sine proposito emendationis, cadant sub sigillum confessionis?

10
Si penitens nolit absolui.

Si velit ab solui, sed non abstinere.

Respondeo & Dico Primò: Si ille non accedat animo consequendi absolutionem virtute Clauium, sed solum animo decipiendi Confessarium, vel pertrahendi in suam sententiam, vel petendi consilij, non cadunt eius peccata sub obligationem huius secreti. Est communis DD.

Dico Secundò: Si bono animo accedat ut se Clauibus subijciat, & absolutionem consequatur, etiamsi nolit abstinere, cadunt tamen eius peccata sub sigillum confessionis. Est communior sententia Doctorum. vide Nauarrum Capitulo, Sacerdos, num. 120. & sequentibus, vbi plurimos pro hac sententia citat contra Panormitanum, Ancharanum, & quosdam alios Canonistas: & contra Alexandrum Halensem, Angelum, & Siluestrum, qui tenent peccatum quod committendum est, posse reuelari; id est, quando Penitens habet firmum propositum committendi peccatum, quod confitetur.

Probatur nostra sententia: Quia, ut confessionis secretum obliget, non requiritur, ut confessio sit valida: sic enim latissima ianua pateret Sacerdotibus reuelandae confessionis; sed sufficit, ut penitens bona fide confiteatur, seque subijciat Clauibus Ecclesiae, ut ab illo absoluaatur, quamuis fateatur se ita ad illud impelli, ut non possit abstinere. Sic enim interdum faciunt peccatores, qui necessitate quadam sibi videntur ad peccatum impelli, & dolent, rogantque Deum, ut ignoscat. Vide plura apud Nauarrum.

ARTICVLVS III.

Vtrum solus sacerdos obligetur sigillo Confessionis?

11
Praeter confessorem varij obligantur sigillo.

1. Malignè auscultantes.

2. Fornicatio audientes.

3. Interpretes

12
4. Is cui confessio nefarie aperuit.

Respondeo: Non solus Sacerdos, sed etiam omnes alij, qui norunt peccata confessa ex ipsa confessione, obligantur sigillo confessionis. Ratio est: quia quatenus solum ex confessione innotescunt, eatenus sunt sacro illo sigillo obfignata, ita ut sine sacrilegio non possint aperiri. Confirmatur: quia res ad quemcumque transit, cum suo onere transit. patet in hypotheca: sed peccata cognita in confessione habent illud onus: ergo.

Vnde sequitur Primò: Teneri eum, qui malignè auscultauit confidentem.

Sequitur Secundò, Etiam eum, qui casu & sine culpa audiuit: ut recitè Nauar. cap. 8. Enchiridij: quod est contra Dom. Soto. Ratio est: quia iste non nouit nisi ex confessione, & res cum suo onere transit.

Sequitur Tertio, Etiam interpretem, quo penitens utitur in confitendo; ut omnes docent praeter Sotum: sed est eadem ratio.

Sequitur Quarto: Etiam eum, cui confessio à Sacerdote nefarie fuit patefacta; ut communiter docent Doctores: quod est contra Medinam qu. 46. Ratio est: quia hic non nouit, nisi ex confessione. Cum enim Sacerdos reuelans non sciat, nisi ex confessione, censetur etiam is, cui inique reue-

latur contra penitentis voluntatem, tantummodo ex confessione scire. Hinc si iudex à Sacerdote sigilli violatore audiisset hunc commississe homicidium, non posset villo modo ex hac cognitione contra reum procedere. Imò si aliquem condemnasset ad mortem contra iuramentum testibus, deberet illud absolueri, vbi intelligeret totam accusationem vel delationem ex confessione reuelata ortam esse. Quae est communis sententia Doctorum. Vide Sotum dist. 18. q. 4. a. 5. sub finem.

Secus verò est, si concessu penitentis Sacerdos illi dixisset: tunc enim ille non teneretur sigillo confessionis: & in hoc casu sententia Medinae vera est. Ratio est: quia hoc perinde est, ac si ipse penitens dixisset illi tertio extra confessionem. Nec obstat quòd penitens concesserit solum hac conditione reuelari peccatum illi tertio, ut ille eodem iure teneretur peccatum sic reuelatum silentio comprimere: quia non potest penitens imponere obligationem sigilli confessionis, vbi ex natura rei non est. Non enim ex conuentione aut voluntate partium pendet hæc obligatio, sed ex natura rei. Vnde etiam Doctor, quem penitens consulit vel permissu penitentis Confessarius, non teneretur sigillo confessionis, etsi Nauarrus & quidam alij contrarium sentiant. Neque valet hic ratio Nauarri, *Res transit cum suo onere*: quia ille Doctor non accipit cognitionem peccati, ut confessione signatur, sed ut per penitentem extra confessionem patefacti. Nam cum Sacerdos refert illud ex consensu penitentis, perinde censetur, ac si ipse penitens extra confessionem referret.

Sequitur Quintò: Teneri hoc sigillo eum, qui se gerit tanquam Sacerdotem, cum non sit, & sic audit confessiones. Ita Paludanus, Sotus, Gabriel dist. 21. & Adrianus qu. vltima de Confessione. Ratio est: quia peccatum illi innotescit ex confessione, quae ex vera & prudenti intentione penitentis est sacramentalis, & ordinatur ad absolutionem potestate Clauium impetrandam. Nec refert, quòd decipiatur circa personam, cui confitetur: nam est solum deceptio facti, quae facile in prudentissimum cadere potest, nec impedit quòd minus sit vera & prudens intentio Sacramenti; quare confessio illa debet censi sacramentalis.

Sequitur Sextò: Non teneri hoc sigillo Laicum, cui aliquis in extrema necessitate confitetur, quidquid dicat Nauarrus cap. 8. num. 7. & quidam alij. Ita sentit Sotus, dist. 18. q. 3. art. 5. & insinuat D. Thomas hic in Corpore. Ratio est: quia confessio, quae illi fit, non est sacramentalis; non enim ordinatur ad sacramentalem absolutionem. Quòd si penitens adeò sit rudis, ut putet eam esse verè sacramentalem, fallitur aperte in iure diuino; & perinde est ac si putaret etiam esse Sacramentum, dum se aperit Doctori ad habendum consilium.

ARTICVLVS IV.

Vtrum ex consensu penitentis possit Sacerdos aperire, quae audiuit in Confessione?

Quidam putant non posse, nisi penitens extra confessionem rursus narret peccatum. Ita Scotus, Durandus, Gabriel, & Maior dist. 21.

13
Non tamen confitarius vel doctor.

14
Suppositus confessor.

15
Nō teneatur laicus cui ut laico confiteris.

16
Quidam negant.

Yyy ij Scđ

Affirma-
tur.

Sed verius est, absolute posse. Ita ceteri Doctores. Probatur Primò: Ex Capitulo *Significasti, de Adulterijs*, vbi habetur quomodo Sacerdos detexerit adulterium cuiusdam mulieris cum alio Sacerdote ipsa volente. Probatur Secundò: Ratione. Nam dum pœnitens concedit hanc facultatē Sacerdoti, perinde facit secundū æstimationem morālē, ac si ipsemet alteri diceret: perinde enim est siue per te dicas tertio, siue facias potestātē Sacerdoti vt illi dicat. Confirmatur: Quia ille tertius non censetur scire ex confessione, sed extra confessionem.

Permittens
peccatum
suum reue-
lari, non
dispensat
in iure
diuino.

Dices Primò: Sacerdos iure Diuino tenetur celare: atqui pœnitens non potest dispensare in iure diuino: ergo &c.

Respondeo: Pœnitentē non dispensare in iure diuino, sed per suum cōsensum apponere circumstantiam, quā positā, definit Ius diuinū obligare. Sicut si condones mihi quod tibi iuramento promissi, non dispensas in iuramento, sed apponis circumstantiā, quā positā, definit iuramentū obligare: nam solū in tui fauorē obligabar, ac proinde sub tacitā quādam conditione, nempe si velles.

Sigillum
principaliter
est in-
stitutum in
fauorem
pœnitentis,
non Sa-
cramenti.

Dices Secundò: Sigillum introductū est in fauorem publicum; sicut priuilegium illud quod Clericus non possit trahi ad tribunal seculare: ergo sicut Clericus non potest huic fauori renuntiare, ita nec pœnitens illi.

Respondeo: Præceptū Sigilli confessionis primario introductū est in fauorem pœnitentis. Primarius enim finis est, vt confessio non esset suspecta & metuenda pœnitenti; non autem, vt honor haberetur Sacramento: quamquam hinc pendeat ratio obligandi: sicut obligatio iuramenti promissorij tota est in fauorem eius, cui fit promissio; ratio tamen obligans est reuerentia Religionis. Secus est de priuilegio Clericorum: hoc enim datū

est principaliter in honorem Ordinis Clericalis, qui censetur contemni, & iniuriā affici in omnibus Clericis, dum aliquis Clericus ad tribunal seculare pertrahitur.

Obseruandum tamen Primò: Hanc licentiam debere cōcedi expressē, vt omnes fatentur. Neque sufficit implicita seu interpretatiua licentia; multoque minus sufficit rati habitio. Secundò: Debere esse omnino liberam, nulloque modo coactam. Vnde si vxor coacta à marito, daret hanc potestatem Confessario, esset sacrilegium reuelare. Tertio: Debere subesse iustam causam: alioquin si leui de causa fiat hæc concessio, nihilominus erit aliquod peccatum sacrilegij reuelare: per se tamen non esset mortale: posset tamen esse mortale ratione scandalii.

ARTICVLVS V.

Vtrum, quando Confessarius aliā viā nouit peccatum siue ante siue post confessionem, possit illud reuelare?

Respondeo: Certum est, posse: vt communiter docent DD. Vide Nauarrū Capit. *Sacerdos*, num. 161. Probatur: Quia per confessionem non amittit ius illud, quod antea habebat, vel post aliā viā acquisiuit: alioqui confessio euerteret iudicia, & fraudibus patrocineretur: vt, si aliquis coram duobus Sacerdotibus crimen homicidij commisisset, illis confiteretur, ne posset accusari vel deferri.

Cauendū tamen, vt nihil amplius dicat, quam extra confessionem nouit: neque magis affirmet, quam ratio per quam nouit, patiat. Cauendum quoque omne scandalum.

Q V Æ S T I O XII.

De Satisfactione, quæ est tertia pars Sacramenti Pœnitentiæ. Et primò, de eius essentia.

Satisfac-
tionis du-
plex Acce-
ptio.

Circa hanc quæstionem: Notandū Primò: Nomen *Satisfactionis* esse commune ad cōpensationem, quæ fit in rebus ex cōtractu, vel damno illato, quæ cōpensatio proprie dicitur *Restitutio*: & ad eam, quæ fit in commutatione actionum, præsertim ex illata iniuria; quæ, quia proprio nomine caret, retinet nomen genericum *Satisfactionis*.

Debetur
Deo, pro
illata ei
iniuria.

Satisfac-
tio, alia
pro culpa.

Notandum Secundò: Per peccatum fieri iniuriam Deo, dum Deus per illud quodamodò contemnitur, eiusq; honor læditur. Vnde pro eo, iure naturæ debetur Deo satisfactio. Si enim homini debita est satisfactio ob iniuriam ei irrogatam, multò magis Deo. Hæc autem Satisfactio est duplex: scilicet pro culpa peccati, & pro pœnā. Pro culpa quidē: Quia enim peccator voluntariè Deo fecit iniuriam lædens eius honorem, obligatur ad hanc voluntatem retractandam, & contrario affectu diuinum honorem faciendum: quod fit actu cōtritionis, quo dolemus de iniuria Deo illata, & contrario affectu honorem diuinum restituimus, (non quidem efficaciter, sed quo ad affectum:) proponentes Deo obedire. Et hæc dicitur satis-

factio pro culpā, id est, pro voluntariā in Deum iniuriā, quatenus hæc iniuria constituit hominē formaliter peccatorem, & iniurium in Deū: oriturq; obligatio huius satisfactionis in peccatore immediate ex ipsa culpa. Altera satisfactio est pro pœnā debita: nam ex iniuria oritur in eo, cui iniuria inferitur, ius puniendi siue per se, siue per iudicem: & in peccatore oritur reatus pœnæ, id est, obligatio sustinendi pœnam. Et quamuis non sit necesse ad æqualitatem iustitiæ, vt peccator sibi pœnam inferat (satis enim est, vt alter, qui offensus est, eam infligat): tunc tamen non erit verè *Satisfactio*, sed *Satisfactio*. Vnde vt proprie dicatur *satisfacere* peccator, necesse est vt iniuriam in se vindicet, sibi-que pœnam infligat; præsertim cum hæc satisfactio tendat ad reconciliationem.

Notandum Tertio: Remissā culpā mortiferā, id est, condonatā iniuriā, seu læsionem honoris diuini (quatenus constituebat hominem formaliter peccatorem) & consequenter remissā pœnā æternā, que & pœnā æternā, iustificato, non potest debitū pœnæ æternæ quod remanet ante erat, permanere: sed necesse est vel torū tolli, vel commutari in debitum pœnæ temporalis, vt

Doctores